

Lapin ELY-keskuksen ulkomaisen työvoiman käyttöä koskeva alueellinen linjaus (Lapin alueellinen työlupalinjaus)

Alueellisen linjauksen lähtökohtia

Alueellinen linjaus perustuu ulkomaalaislakiin (301/2004) ja valtakunnalliseen linjaukseen ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä (VNp 11.10.2012).

Alueellisella linjauksella tuetaan työvoiman saatavuutta Lapin ELY-keskuksen alueella huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksen tarkoituksena on turvata osaavan työvoiman saatavuus ja mahdollistaa työnantajille vaihtoehtoja työvoiman hankinnassa niissä tilanteissa, joissa kotimaista työvoimaa ei ole saatavilla.

Alueellinen linjaus ei sisällä valtakunnallisessa linjauksessa ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä käsiteltyjä seikkoja. Tästä syystä alueellista linjausta on luettava rinnakkain valtakunnallisen linjauksen kanssa. Ulkomaalaislaissa on määritelty tehtävät, alat ja asemat (esim. perheenjäsen), joihin liittyy oikeus tehdä työtä ilman työntekijän oleskelulupaa.

Sekä valtakunnallinen että alueellinen linjaus antavat työnantajille ja työntekijän oleskeluluvan osapäätöksiä tekeville asiantuntijoille tietoa, minkälaisin yleisin tavoittein ja työvoimapolitiittisin painotuksin ulkomaalaisten työntekoon liittyviä ratkaisuja Lapissa tehdään.

Työvoiman saatavuusharkinta on kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työsuhteen ehdot ja työnantajan suoriutumisen työnantajavelvollisuuksista.

Lapin työmarkkinatilanne

Vuonna 2020 työttömyys kasvoi selvästi edellisestä vuodesta ja kansainvälisen matkailun epävarmat näkymät tulevat edelleen heijastumaan työvoimatarpeisiin niin matkailussa kuin siihen kytkeytyvillä toimialoilla mm. logistiikassa ja kaupassa.

Työvoiman saatavuushaasteita on kuitenkin samanaikaisesti useissa ammateissa. Syksyn ammattibarometrissa työnhakijapulaa arvioitiin olevan 32 ammatissa; sosiaali- ja terveydenhuollon ammattien lisäksi mm. puhtaanapidon, kuljetuksen, teollisuuden, rakentamisen, opetusalan ja laskentatoimen ammateissa. Rekrytointivaikeuksia on Tilastokeskuksen kyselyn mukaan ollut viimeisen vuoden aikana 40 %:lla työvoimaa hakaneista työnantajista.

Työvoiman saatavuuden parantamiseen liittyvät toimenpiteet ovat siten Lapille keskeisiä. Nykyinen lappilainen työvoima ei riitä pidemmällä aikavälillä rekrytointi- ja

työvoimatarpeiden kasvaessa. Työvoiman ikärakenteesta johtuva henkilöstön eläköityminen ja vireillä olevat investointihankkeet teollisuudessa, kaivostoiminnassa ja matkailussa tulevat näkymään vielä merkittävinä rekrytointitarpeina heijastuen laajasti eri toimialoille.

Alueellisen linjauksen valmistelu

Lapin ELY-keskuksen alueellinen työlupalinjaus on valmisteltu yhteistyössä Lapin TE-toimiston kanssa. Valmistelussa on otettu huomioon alueen työmarkkinatilanne ja tietopohjana on käytetty mm. ammattibarometria, Alueelliset kehitysnäkymät 2020 -julkaisua sekä muuta TE-hallinnon ennakoititietoa.

Voimassa olevan alueellisen työlupalinjauksen muutostarpeita on käsitelty Lapin TE-toimiston TY-neuvottelukunnassa 24.11.2020.

Lapin alueellinen työlupalinjaus

Suomessa toimivan työnantajan edellytetään ensisijaisesti hakevan työntekijää avoimiin tehtäviin kotimaassa jo olevasta työvoimasta. Jos sopivaa työvoimaa ei ole saatavilla, voidaan työntekijää hakea ulkomailta.

Arvio työvoiman saatavuudesta tarkoittaa TE-toimiston asiantuntevaa arvioita siitä, onko tehtävään kohtuullisessa ajassa saatavilla sopivaa työntekijää työmarkkinoilta. Kohtuullisena aikana Lapin ELY-keskuksen alueella pidetään sitä, että työpaikka on avoinna TE-hallinnon URA-tietojärjestelmässä kahden viikon ajan. TE-toimiston tulee huomioida harkinnassaan koko EU-/ETA-alueen työnhakijat. Jos alaan tai tehtävään liittyy realistista EU-liikkuvuutta, paikasta ilmoitetaan myös EURES-järjestelmässä ns. liputusmenettelyä käyttäen. Lisäksi edellytetään ulkomaalaislain 72 §:ssä ja 73 §:ssä määriteltyjen muiden ehtojen täyttymistä.

Tässä työlupalinjauksessa on määritelty ne ammattiluokat ja -nimikkeet, joille työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erikseen tehtävää selvitystä työvoiman saatavuudesta.

Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi Lapin ELY-keskuksen alueella työntekijän oleskelulupaa **voidaan puoltaa ilman erikseen tehtävää selvitystä työvoiman saatavuudesta seuraaviin tehtäviin** (ammattiluokka- ja nimikkeet):

Ammattiluokka	Ammattinimikkeet
21 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	214 Tekniikan erityisasiantuntijat (pl. sähköteknologia) 2151 Sähkötekniikan erityisasiantuntijat* 2152 Elektroniikan erityisasiantuntijat* 21531 Tietoliikennetekniikan tutkijat 21532 Tietotekniikka-alan tutkijat
22 Terveystieteiden erityisasiantuntijat	2211 Yleislääkärit* 2212 Ylilääkärit ja erikoislääkärit
32 Terveystieteiden asiantuntijat	32211 Sairaanhoidajat 32212 Terveystieteiden asiantuntijat

	3222 Kätilöt*
53 Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät	53111 Päiväkotien ja muiden laitosten lastenhoitajat 5321 Lähihoitajat 53211 Mielenterveyshoitajat 53212 Kehitysvammaisten hoitajat 53213 Sosiaalialan hoitajat 53219 Muut lähihoitajat 53221 Kotipalvelutyöntekijät Terveystenhuollon osalta työntekijää haettaessa on huomioitava Valviran prosessi terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeudesta harjoittaa ammattia Suomessa tai oikeutta käyttää nimikesuojattua ammattinimikettä.
25 Tieto- ja viestintäteknologian erityisasiantuntijat	251 Systeemyön erityisasiantuntijat 252 Tietokantojen, verkkojen ja järjestelmäohjelmistojen erityisasiantuntijat
31 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	3121 Kaivostyönjohtajat* 3122 Teollisuuden työnjohtajat* 3123 Rakennusalan työnjohtajat*
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	4224 Hotellin vastaanottovirkailijat*
51 Palvelutyöntekijät	5113 Matkaoppaat, eräoppaat* 5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät 5131 Tarjoilijat* 5132 Baarimestarit*
52 Myyjät, kauppiat ym.	5211 Kioski- ja torimyyjät* 5212 Katumyyjät (elintarvikkeet)* 5223 Myyjät* 524 Muut myyntityöntekijät
61 Maanviljelijät ja eläintenkasvattajat ym.	61112 Maataloustyöntekijä 61214 Maatalouslomittajat 61212 Karjanhoitajat ym.
62 Metsä- ja kalataloustyöntekijät	6210 Metsurit ja metsätyöntekijät*
71 Talonrakentaminen	7111 Talonrakentajat* 7112 Muurarit* 7113 Kivenhakkaajat* 7114 Betonirakentajat ja raudoittajat* 7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät* 7119 Muut rakennustyöntekijät* 7121 Kattoasentajat ja -korjaajat* 7122 Lattianpäällystystyöntekijät* 7123 Rappaajat* 7124 Eristäjät* 7125 Lasinasentajat* 7126 Putkiasentajat* 7127 Ilmastointi- ja jäähdytyslaiteasentajat* 7131 Rakennusmaalarit ym.* 7132 Ruiskumaalajaat ja -lakkaajat*
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	7212 Hitsaajat* 7213 Ohutlevysepät* 7214 Paksulevysepät ja rautarakennetyöntekijät* 7223 Koneenasentajat ja koneistajat* 7231 Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat*
81 Prosessityöntekijät	8157 Pesulatyöntekijät*
83 Kuljetustyöntekijät	8331 Linja-autonkuljettajat*

	8332 Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat* 8341 Maa- ja metsätaloustyökoneiden kuljettajat* 8342 Maansiirtokoneiden kuljettajat*
91 Siivoojat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät	91121 Toimistosiivoojat 91122 Hotellisiivoojat 91123 Sairaala- ja laitospulaiset 91124 Päiväkotiapulaiset Lisäksi siivousalalla vaatimuksena saatavuusharkinnasta luopumiselle on kokoaikainen työ. Mikäli työ on osa-aikaista, ansiotason tulee olla tunneista riippumatta vähintään työttömyysturvalain mukaisen työssäoloehdon suuruinen https://www.kela.fi/mika-on-tyossaoloehto?inheritRedirect=true

*Käytettävissä ei 5-numeroista ammattikoodia

https://www.stat.fi/fi/luokitukset/ammatti/ammatti_1_20100101/0/

Työntekijän oleskelulupa-asioiden käsittelyprosessi

Lapin ELY-keskuksen alueen työntekijän oleskelulupahakemusten osaratkaisut käsitellään Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa. Ohjeita työntekijän oleskeluluvan hakemiseen saa [Maahanmuuttoviraston](#) ja [TE-palveluiden sivuilta](#).

Alueellisen linjauksen voimassaolo

Lapin alueellinen työlupalinjaus tulee voimaan 1.12.2020 ja on voimassa toistaiseksi. Linjaus koskee kaikkia työntekijän oleskeluvan osaratkaisuja, jotka otetaan TE-toimistossa käsittelyyn linjauksen antamisen jälkeen hakemuksen vireillelaittopäivästä riippumatta.

Alueellinen linjaus päivitetään vuosittain tai alueen työmarkkinoilla tapahtuvien muutosten niin edellyttäessä useammin.

Marja Perälä
Johtaja

Anne-Mari Suopajarvi
Anne-Mari Suopajarvi
Maahanmuuttopäällikkö